

Ke Kono A Pelekāne

Ma nā lā mua o ka makahiki 1887, ua loa'a maila he palapala kono i ka Mō'i Kalākaua mai ke Aupuni mai 'o Pelekāne, e kono mai ana e komo pū aku i loko o nā hana ho'ohiwahiwa o ka piha 'ana o nā makahiki he kanalima o ka nohoali'i 'ana o ka Mō'i wahine Victoria ma luna o ka nohoali'i o Beretania Nui. I ka wā na'e i loa'a mai ai 'o kēia kono, e noho ana ka Mō'i Kalākaua a me ke aloali'i, a me ka lāhui Hawai'i holo'oko'a, i loko o ke kanikau no ka Mea Ki'eki'e ke Kamāli'i wahine Miriam Kapili Likelike, (Mrs. A. S. Cleghorn), i hala aku i ka make. No laila, ua hiki 'ole i ka Mō'i Kalākaua ke ho'okō kino aku i kēia kono a ke Aupuni 'o Pelekāne. Akā, ua ho'oholo koke ihola nō ke Ali'i, e ho'ouna aku i kāna Ali'i wahine i aloha nui 'ia, ka Mō'i wahine Kapi'olani, i pani hakahaka ma kona wahi, a i ho'okō 'ia ai ho'i ke kono a ke Aupuni 'o Pelekāne. Ua maika'i kēia ho'oponopono 'ana i ka mana'o o nā ali'i, a ua lilo nā lā o ka mahina 'o Pepeluali a me Malaki o ka makahiki 1887 i mau lā ho'omākaukau no nā wahi pono kino no ka hele 'ana.

Ma kēia huaka'i a ka Mō'i wahine Kapi'olani, ua ho'ouna pū 'ia nō ho'i ke Kamāli'i wahine Lili'uokalani, ka ho'oilina o ka Nohoali'i o Hawai'i, i hoahele no ka Mō'i wahine, a ua hele pū nō ho'i me kāna kāne, ke kia'āina John O. Dominis (Keoni Kamaki), kona (Lili'uokalani) ukali pilikino pono'i. Ua hele pū ma kēia huaka'i a ka Mō'i wahine, ka Hon. Curtis Piehu* 'Iaukea, ka Pu'ukū a ka Mō'i, Konela James H. Boyd, a me ka Mea Kākau nei, i po'e ukali no ka Mō'i wahine, a me ka wahine mālama kapa o ke ali'i, 'o ia ho'i 'o Pahupahu. Ma ka 'ao'ao o ke Kamāli'i wahine, ua lawe nō ho'i 'o ia iā Joseph 'Ae'a a me Charley *Kaiaiki, i mau kānaka lawelawe nona. 'O kēia po'e a'ela a pau i hō'ike 'ia ma luna, mai nā ali'i, nā ukali, a me ka po'e lawelawe, ua hala aku i ke ao polohiwa a Kāne, a koe mai e ola nei i kēia lā, ka Hon. Konela Curtis Piehu* 'Iaukea a me ka Mea Kākau.

Aloha nō ia mau lā o nā makahiki he 50 i kūnewa akula!